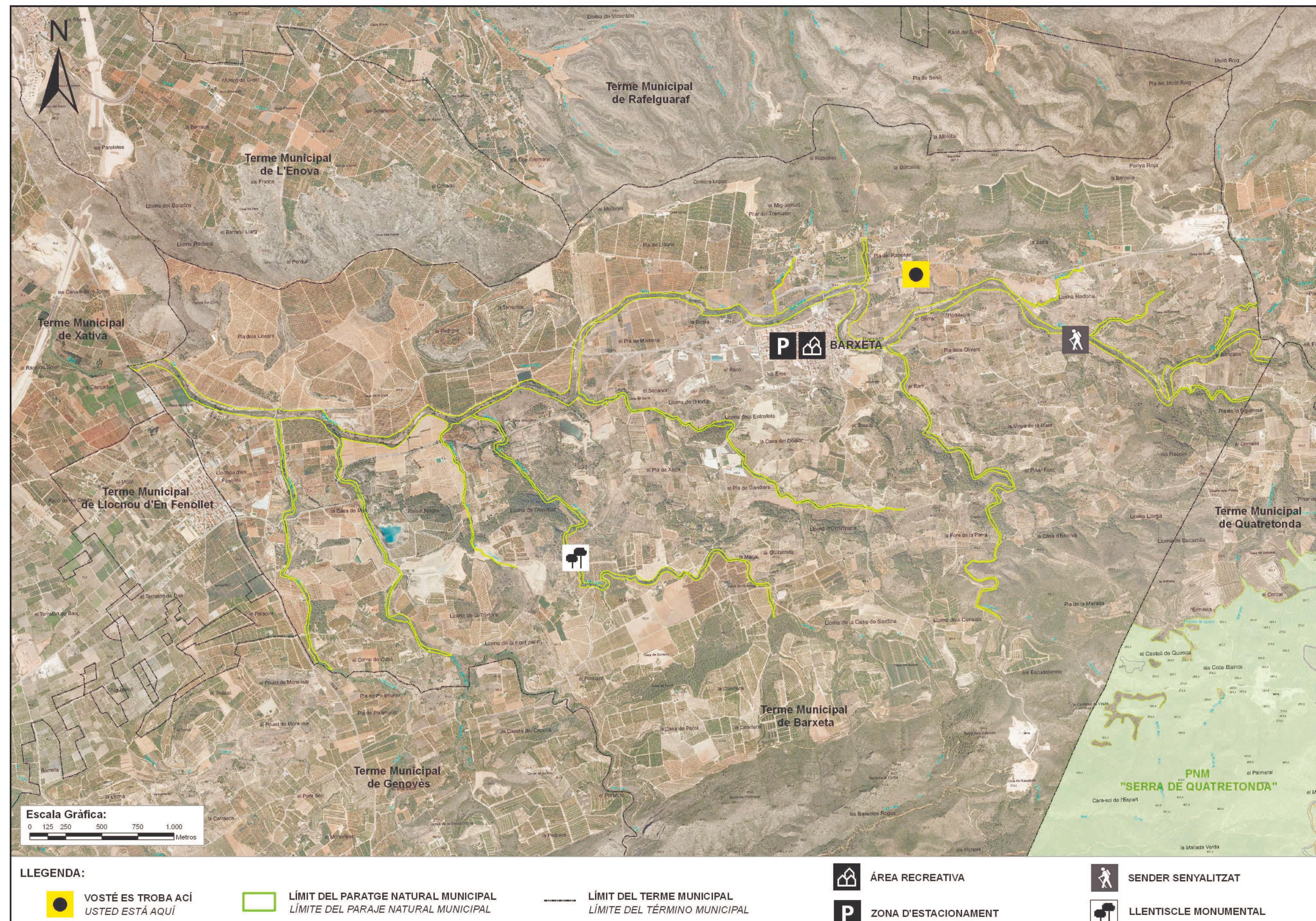

AJUNTAMENT DE BARXETA

PARATGE NATURAL MUNICIPAL "RIU DE BARXETA"

DENOMINACIÓ: Paratge Natural Municipal "Riu de Barxeta".

SUPERFÍCIE: 80,14 ha.

TERME MUNICIPAL: Barxeta

DATA DE DECLARACIÓ: Acord del Consell de la Generalitat del 6 de juny del 2008.

VALORS PRINCIPALS: Paisatge; Ecosistema ripari.

Vegetació: Bosc de ribera amb vegetació lacustre al Riu Barxeta.

Fauna: Ligada al ecosistema lacustre, on destaquen les aus, ictiofauna i invertebrats.

Interès Cultural: Nombroses infraestructures hidràuliques, on destaca l'aqüeducte de Barxeta

Riu de Barxeta

Canyissar-bogat

Garreta blanca

Blauet

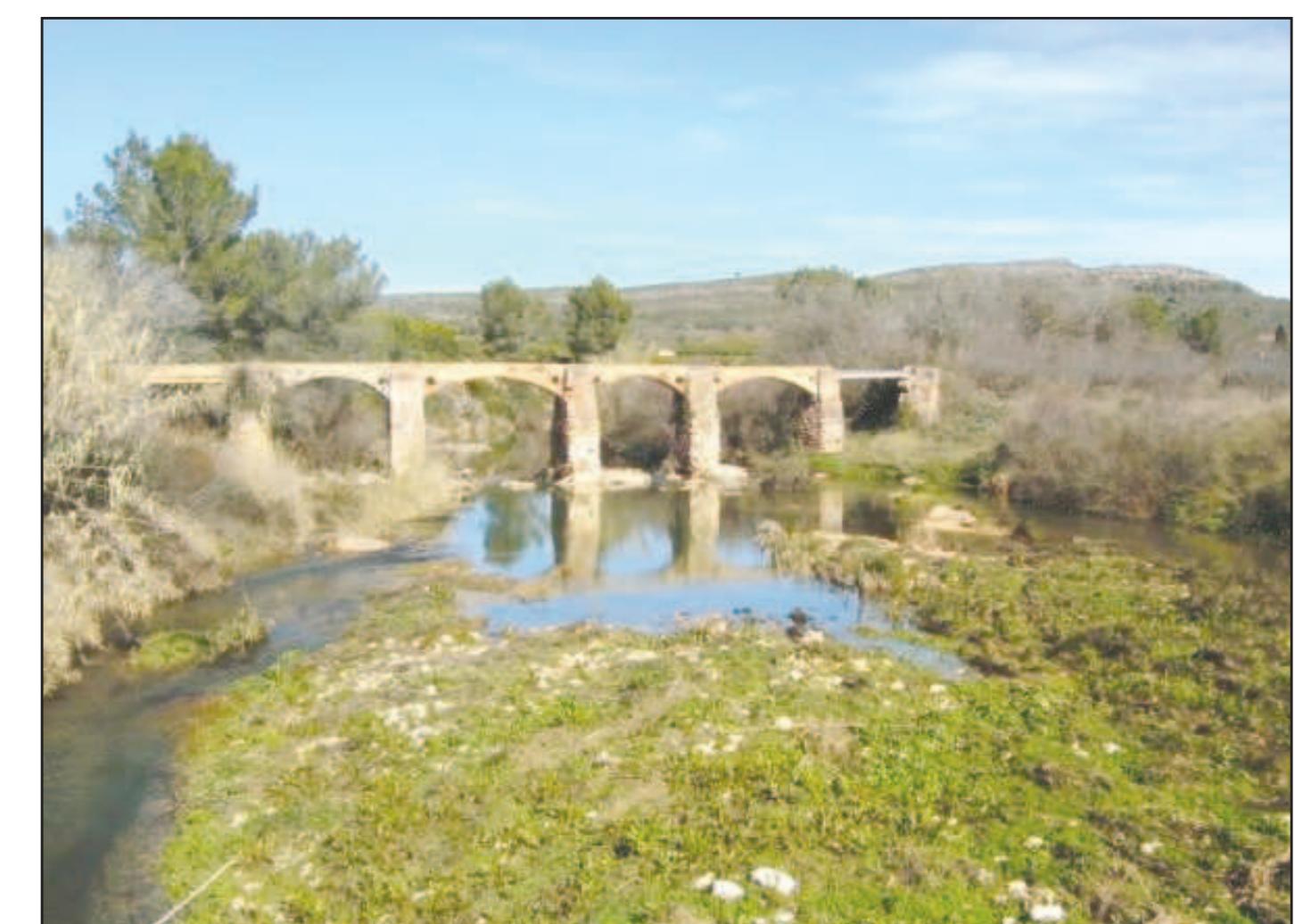

Geneta

Dugastella valentina

Melanopsis dufouri

Aqüeducte de Barxeta

AJUNTAMENT DE BARXETA
Plaça Alcalde Josep Lorente, 1
46667, Barxeta (VALENCIA)
Tel. 962214001.

ÀREA DE CONSERVACIÓ
D'ESPACIS NATURALS
Conselleria de Medi Ambient,
Aigua, Urbanisme i Habitatge

Tel.: 961973578 Fax: 961973868
C/ FRANCISCO CUBELLS, 7
46011 VALENCIA

El Paratge Natural Municipal "Riu de Barxeta" comprén la totalitat del llit del riu al seu pas pel municipi del mateix nom, com també els barrancs tributaris a aquest. El riu de Barxeta naix al pia de Corrals, a la serra del Buixcarró, al límit entre els termes de Quatretonda i Simat de la Valldigna, travessa el terme de Barxeta fins arribar a Xàtiva, on desemboca al riu Albaida.

El riu de Barxeta es caracteritza per tenir un curs d'aigua permanent durant tot l'any, igual que els barrancs de l'Escurçonera, de la Font de la Parra, de l'Atmeler i del Suc. L'alta qualitat del recurs hídric fa que l'estat de conservació dels ecosistemes dulciaigüicles siga excel·lent, la qual cosa condiciona la qualitat de les comunitats vegetals que apareixen en aquest, totes aquestes condicionades per la presència i proximitat a l'aigua.

El riu de Barxeta constitueix un exemple d'ecosistema ripari en el qual, junt amb la vegetació lacustre, dominada per les comunitats de canyisser-bogat (*Phragmites*), jonqueria (*Molinio-holoschoenion*), els esbarzerars (*Rubo-Coriarietum myrtillifoliae*) i els baladrys (*Ruboulmifoli-Nerietum oleandri*), aquests més típics dels barrancs amb cabal estacional; destaquen les salzedes (*Salicetum triandro-elegagni*), que formen bosquets de ribera, colonitzant les gravafluvials amb espècies de gran interès, com la sarga (*Salix eleagnos*) i el catell (*Salix acutinerea*), algun d'ells de dimensions monumentals. Així mateix, a conseqüència de l'alt contingut en sales que presenta l'aigua, podem trobar exemplars de dues espècies de tamarix (*Tamarix canariensis* i *Tamarix africana*). Així mateix, malgrat la intensa explotació agrícola i forestal dels marges del riu, encara queden retalls que testimonien l'esplendor dels antics boscos de ribera, concretament d'alberedes (*Populeum albae*) i omedes (*Ulmetum minoris*).

Són nombroses les espècies de fauna que troben al riu un lloc idoni per a desenvolupar la seua activitat vital. D'una banda, el curs d'aigua permanent permet el desenvolupament de peixos, anfibios i alguns rèptils, a més d'interessants espècies d'invertebrats. D'una altra, la coberta vegetal dels marges és aprofitada per les aus per a nidificar i arrecerar-se. Pel que fa a la ictiofauna, hi ha presència de peixos autòctons d'interès com la madrilla (*Squalius pyrenaicus*), el barbo (*Barbus guiraoi*) i l'anguila (*Anguilla anguilla*). Entre la herpetofauna destaquen espècies protegides com el gripau comú (*Bufo bufo*), el fardatxo (*Lacerta lepida*) i la serp verda o serp verda (*Malpolon monspessulanus*), juntament amb la interessant tortuga d'aigua (*Mauremys leprosa*). En el entorn del riu trobem macrofauna d'interès, com la mostela (*Mustela nivalis*), la geneta (*Genetta genetta*) o el teixó (*Meles meles*). No obstant això, el grup més divers és el de les aus. Cal ressaltar la presència, cada vegada més habitual, a les àrees del riu de la foixa (*Fulica atra*), el ànec azulón (*Anas platyrhynchos*) i el cabusset (*Tachybaptus ruficollis*), com també de la garceta blanca (*Egretta garzetta*), l'agró blau (*Ardea cinerea*) i el blauet (*Alcedo atthis*). La fauna invertebrada, encara que molt menys coneguda, també hi presenta una gran diversitat, i hi destaca la gambeta d'aigua dolça (*Dugastella valentina*), crustaci endèmic de les àrees dolces del litoral valencià, i el caragol àquatic (*Melanopsis dufouri*), molusc que es presenta sobre roques en àrees de débil corrent, càlides i riques en calci, al barranc de l'Ametller.

Finalment, cal incidir en el valuosí patrimoni etnològic que alberga aquest paratge, amb presència de nombrosos elements catalogats, tots ells relacionats amb l'aprofitament hidràulic del riu de Barxeta i els seus barrancs. Entre aquests elements destaca l'aqüeducte de Barxeta, junt amb altres de menors dimensions com el de la séquia del Puig, el de la séquia mare de Barxeta i el del barranc de les Cases de l'Escríban, a més de l'assut del Pantanet.

El Paratge Natural Municipal "Riu de Barxeta" comprende la totalidad del cauce del río a su paso por el municipio del mismo nombre, así como los barrancos tributarios al mismo. El río de Barxeta nace en el Pla de Corrals, en la sierra del Buixcarró, en el límite entre los términos de Quatretonda y Simat de la Valldigna, atravesía el término de Barxeta hasta llegar a Xátiva, donde desemboca en el río Albaida.

El río de Barxeta se caracteriza por tener un curso de agua permanente durante todo el año, al igual que los barrancos de l'Escurçonera, de la Font de la Parra, de l'Atmeler y del Suc. La alta calidad del recurso hídrico hace que el estado de conservación de los ecosistemas dulceacuícolas sea excelente, lo que condiciona la calidad de las comunidades vegetales que aparecen en el mismo, todas ellas condicionadas por la presencia y cercanía al agua.

El río de Barxeta constituye un ejemplo de ecosistema ripario, en el que, junto a la vegetación lacustre, dominada por las comunidades de carrizal-espadañal (*Phragmition*), juncal (*molinio-holoschoenion*), los zarzales (*Rubo-Coriarietum myrtillifoliae*) y los adelfares (*Ruboulmifoli-Nerietum oleandri*), éstos más típicos de los barrancos con caudal estacional; destacan las saucedas (*Salicetum triandro-elegagni*), que forman bosquitos de ribera, colonizando las gravas fluviales con especies de gran interés, como la sarga (*Salix eleagnos*) y el catell (*Salix acutinerea*), algunos de ellos de dimensiones monumentales. Asimismo, a consecuencia del alto contenido en sales que presenta el agua, pese a la intensa explotación agrícola y forestal de los márgenes del río, aún quedan retazos que testimonian el esplendor de los antiguos bosques de ribera, concretamente de alamedas (*Populeum albae*) y olmedas (*Ulmetum minoris*).

Son numerosas las especies de fauna que encuentran en el río un lugar idóneo para desarrollar su actividad vital. Por un lado, el curso de agua permanente permite el desarrollo de peces, anfibios y algunos reptiles, además de interesantes especies de invertebrados. Por otro, la cubierta vegetal de los márgenes es aprovechada por las aves para nidificar y guarecerse. Por lo que a la ictiofauna se refiere, hay presencia de peces autóctonos de interés, como el sape común (*Bufo bufo*), el lagarto ocelado (*Lacerta lepida*) y la culebra bastarda (*Malpolon monspessulanus*), junto al interesante galápago leproso (*Mauremys leprosa*). En el entorno del río encontramos macrofauna de interés, como la comadreja (*Mustela nivalis*), la geneta (*Genetta genetta*) o el tejón (*Meles meles*). Sin embargo, el grupo más diverso es el de las aves. Cabe resaltar la presencia, cada vez más habitual, de la focha (*Fulica atra*), el ánade azulón (*Anas platyrhynchos*) y el zampullín chico (*Tachybaptus ruficollis*), así como de la garceta común (*Egretta garzetta*), la garza real (*Ardea cinerea*) y el martin pescador (*Alcedo atthis*). La fauna invertebrada, aunque mucho menos conocida, también presenta una gran diversidad, destacando la gambeta de agua dulce (*Dugastella valentina*), crustáceo endémico de las aguas dulces del litoral valenciano, y el caracol acuático (*Melanopsis dufouri*), molusco que se presenta sobre rocas en aguas de débil corriente, cálidas y ricas en calcio, en el barranco de l'Ametller.

Finalmente, hay que incidir en el valioso patrimonio etnológico que alberga este Paraje, con presencia de numerosos elementos catalogados, todos ellos relacionados con el aprovechamiento hidráulico del río de Barxeta y sus barrancos. Entre estos elementos destaca el acueducto de Barxeta, junto a otros de menores dimensiones, como el de la acequia del Puig, el de la acequia madre de Barxeta y el del barranco de las Casas del Escrivano, además del azud del Pantanet.